

Hollolan kunta

Viite: Lausuntopyyntö 3.4.2025 kaavanro 098 01-286

Asia: Vähä-Tiilijärvenkujan asemakaavan muutos OAS, Hollola

Suunnittelualue sijaitsee Salpakankaalla ja koskee Vähä-Tiilijärven uimarantaa ja sen ympäristöä. Alue rajoittuu pohjoisessa Kullervontiehen, idässä Tiilijärventiehen, etelässä Tervatien asutukseen ja lännessä Vähä-Tiilijärveen. Alueen koko on noin 4,8 ha. Kaavahankkeen tavoitteena on Salpakankaan taajaman keskeisen virkistysalueen kehittäminen uimaranta- ja ulkoilualueena. Lisäksi Kullervontien ja Tervatien varsilla tutkitaan rivitalon rakennuspaikkojen mahdollisuutta.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo antaa 26.3.2025 päivätystä asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Suunnitelma-alueen muinaisjäännökset on selvitetty osana hanketta vuonna 2024 (*Takala & Korte 2024. Hollola, asemakaavakohteiden arkeologinen inventointi 2.5-12.7.2024. Maanala Oy*). Museo on arvioinut raportin ja todennut inventoinnin tämän pohjalta riittäväksi selvitykseksi. Tiedot muinaismuistolain (295/1963) suojaamista muinaisjäännöksistä ja muista mahdollisista suojelua edellyttävistä kohteista ovat näiltä osin ajan tasalla. Alueelta ei tunneta arkeologisia suojelukohteita.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta museolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunnittelualue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan paikallisesti merkittävälle rakennetun kulttuuriympäristön alueelle (VIRKU 2004). Salpakankaan luoteispuolella Työtjärven ja Iso Tiilijärven takana on laaja puolustusvoimien omistama harjoitusalue. Alueella työskennelleet aliupseerit ja upseerit rakennuttivat 1950-luvulla Vähä-Tiilijärven itärannalle 6 lautarunkoista kesämökkiä rantasaunoineen. Kohderyhmässä on ollut hyvin edustettuna kesämökkirakentamisen alkuvaiheen vaatimaton rakennustapa ja maasto-olosuhteita myötäilevä rakentaminen. Tuloksena on ollut pieniä piirteisiä idyllisiä ympäristöjä. Edellä mainitut tiedot tulee lisätä kaavaselostukseen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan alueelle on laadittu Kuntakeskuksen osayleiskaava (2008). Alue on pääosin retkeily- ja ulkoilualue (VR). Alueella on myös loma-asunnon alue, jolla ympäristö säilytetään (RA/s). Alueelta löytyy kohde, joka on rakennusinventointikohde (R7). Alue on kulttuurimaiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta.

Asemakaavahankkeen yhteydessä tulee selvittää ja kuvata suunnittelualueen rakennuskanta, sekä arvioida ja kuvata vaikutukset maiseman lisäksi myös rakennettuun kulttuuriympäristöön, mikä koskee myös suunnittelualueen ulkopuolella olevia alueita, joihin kohdistuu vaikutuksia. Taajamakuvalisista syistä sekä yleiskaavan määräyksen mukaisesti asuinrakentamisen suunnittelussa tulee mahdollisuuksien mukaan kunnioittaa alueen alkuperäisiä suunnitteluperiaatteita, ja sopeuttaa uudisrakentamisen mittakaava ja massoittelu ympäristöönsä. Kaava-aineistossa tätä on hyvä havainnollistaa vaikutusten arvioimisen tueksi.

Museolla ei ole muuta huomautettavaa Vähä-Tiilijärvenkujan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Tomi Kuljukkan

rakennustutkija Satu Taivaskallio

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus